

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

de voorzitter en leden van de eilandsraad van Bonaire
 de voorzitter en leden van de eilandsraad van Sint Eustatius
 de voorzitter en leden van de eilandsraad van Saba
 door tussenkomst van de Rijksvertegenwoordiger

CZW
 CZ

Schedeldoekshaven 200
 2511 EZ Den Haag

Postbus 20011
 2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
 2012-0000618949

Datum 1 november 2012
 Betreft het voorstel tot wijziging van de Grondwet (33 131)

Geachte voorzitter en leden van de eilandsraad,

Op dinsdag 9 oktober 2012 heeft in de Tweede Kamer de plenaire behandeling plaatsgevonden van het voorstel tot wijziging van de Grondwet in verband met de staatkundige positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Kamerstukken II, 2011/12, 33 131). Naar aanleiding van die behandeling heb ik graag toegezegd om via de Rijksvertegenwoordiger een brief naar de leden van de eilandsraad te sturen over de strekking, het doel en de inhoud van dit voorstel. Ik hecht er aan om bij de eilandsraden eventueel levende misverstanden weg te nemen. Ik heb daarbij gemeld dat ik daar graag het resultaat van de stemming in de Kamer bij wil betrekken.

Al in december 2009 heeft de Tweede Kamer – vrijwel Kamerbreed – de motie-Remkes aangenomen, waarin de regering wordt verzocht op korte termijn een wetsvoorstel tot wijziging van de Grondwet in te dienen, omdat artikel 134 van de Grondwet, op grond waarvan de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn opgericht, slechts een tijdelijke grondslag kan zijn en ook het Statuut voor het Koninkrijk (artikel 54) ervan uitgaat dat de positie van uw eilanden uiteindelijk in de Grondwet zal worden geregeld. Het voorstel tot wijziging van de Grondwet geeft uitvoering aan deze motie.

Het voorontwerp van deze wijziging van de Grondwet is eind juni 2010 aan de bestuurscolleges voorgelegd voor consultatie. Mijn ambtsvoorganger heeft tijdens een bezoek aan Caribisch Nederland in het najaar van 2011 met de bestuurscolleges over de mogelijkheid van kiesrecht voor niet-Nederlandse ingezetenen gesproken. In het voorjaar van 2012 hebben de drie bestuurscolleges, alsook twee oppositiepartijen van Bonaire op het wetsvoorstel en volgende kamerstukken daarover gereageerd. Mijn reactie op hun opmerkingen is verwerkt in de Nota naar aanleiding van het Verslag

en de daarbij behorende aanbiedingsbrief (Kamerstukken II 2011/12, nrs. 6 en 7) en aan de bestuurscolleges toegezonden.

Datum
1 november 2012

Kenmerk
2012-0000618949

Het voorstel loopt niet vooruit op de evaluatie; keuzemogelijkheid blijft

Het wetsvoorstel creëert een eigen grondwettelijke basis voor territoriale openbare lichamen in Caribisch Nederland. Het biedt deze openbare lichamen dezelfde constitutionele waarborgen als gemeenten en provincies, zoals een rechtstreeks gekozen algemeen vertegenwoordigend orgaan en het vastleggen van autonomie en medebewind. Ik hecht eraan te benadrukken dat met dit wetsvoorstel niet wordt vooruitgelopen op de evaluatie van de staatkundige structuur van Caribisch Nederland. Het blijft mogelijk na de evaluatie te kiezen voor een ander bestuurlijk eindmodel.

Grondslag voor kiesrecht voor niet-Nederlanders

Het wetsvoorstel verklaart vrijwel alle bepalingen in de Grondwet over gemeenten van overeenkomstige toepassing op de openbare lichamen. Zo ook de bepaling dat bij wet het actief en/of passief kiesrecht voor de leden van de eilandsraden aan niet-Nederlanders *kan* worden toegekend. Het voorstel regelt ook dat de leden van de Eerste Kamer worden gekozen door de leden van de algemeen vertegenwoordigende organen van de openbare lichamen (artikel II, onderdeel B). Dat zijn dus de eilandsraden.

Op dit moment hebben niet-Nederlanders op grond van de uitspraak van het Gemeenschappelijke Hof van Justitie in Caribisch Nederland actief kiesrecht voor de eilandsraden, in ieder geval zolang dit voorstel tot wijziging van de Grondwet nog niet van kracht is. De Grondwetgever laat het aan de gewone wetgever (regering en Staten-Generaal) over om te bepalen of buitenlandse ingezetenen van gemeenten in het Europese deel van Nederland kiesrecht voor de gemeenteraden krijgen. Dit wetsvoorstel laat het dus ook aan de gewone wetgever over om te beslissen of buitenlandse ingezetenen kiesrecht voor de eilandsraden krijgen als de voorgestelde wijziging van de Grondwet in werking treedt. Nadat deze wijziging van de Grondwet in werking treedt zal de wetgever zich dus hierover alsnog moeten uitspreken. Er wordt nu nog geen standpunt ingenomen over de toekomstige regeling.

Differentiatiebepaling

Daarnaast wordt de differentiatiebepaling die nu in het Statuut is opgenomen, algemener geformuleerd en verplaatst naar de Grondwet. De formulering is naar aanleiding van het advies van de Raad van State algemener; dit past beter in het sobere karakter van de Grondwet. De materiële betekenis van de differentiatiebepaling, zoals die in het Statuut was opgenomen, is niet gewijzigd door de meer sobere formulering.

Verdere procedure

De Tweede Kamer heeft op 23 oktober 2012 het wetsvoorstel aangenomen, zoals het voorlag. De volgende stap is de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer. Daarna wordt het wetsvoorstel nogmaals in behandeling genomen, de zogenaamde tweede lezing. Deze vindt pas plaats door een nieuw gekozen Tweede Kamer; behoudens tussentijdse verkiezingen zal dit dus pas in 2017 zijn. Amendementen zijn dan niet meer mogelijk. In tweede lezing kan zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer het wetsvoorstel uitsluitend met ten minste twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen aannemen.

Datum

1 november 2012

Kenmerk

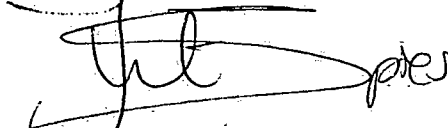
2012-0000618949

Naar ik hoop heeft u met deze informatie een duidelijk beeld van de inhoud en het verdere tijdspad van het voorstel tot wijziging van de Grondwet.

Een afschrift van deze brief stuur ik aan de Voorzitter van de Tweede Kamer.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies